

partner státních zaměstnanců
a služebních úřadů

Obsah 1. části

1. Státní služba jako součást veřejné služby, vývoj právní úpravy v České republice a její prameny, služební poměr
2. Systematika zákona o státní službě, působnost Ministerstva vnitra ve věcech služebního poměru, použití pracovního poměru
3. Pravomoc jednat a rozhodovat ve věcech služby (služební orgány, představení), služební předpisy
4. Řízení ve věcech služby (základní zásady, průběh řízení v prvním stupni)
5. Opravné prostředky v řízení ve věcech služby

Státní služba jako součást veřejné služby, vývoj právní úpravy v ČR a její prameny, služební poměr

1

Státní moc

moc
zákonodárná

moc
soudní

moc
výkonná

PREZIDENT REPUBLIKY
VLÁDA
VEŘEJNÁ SPRÁVA

1

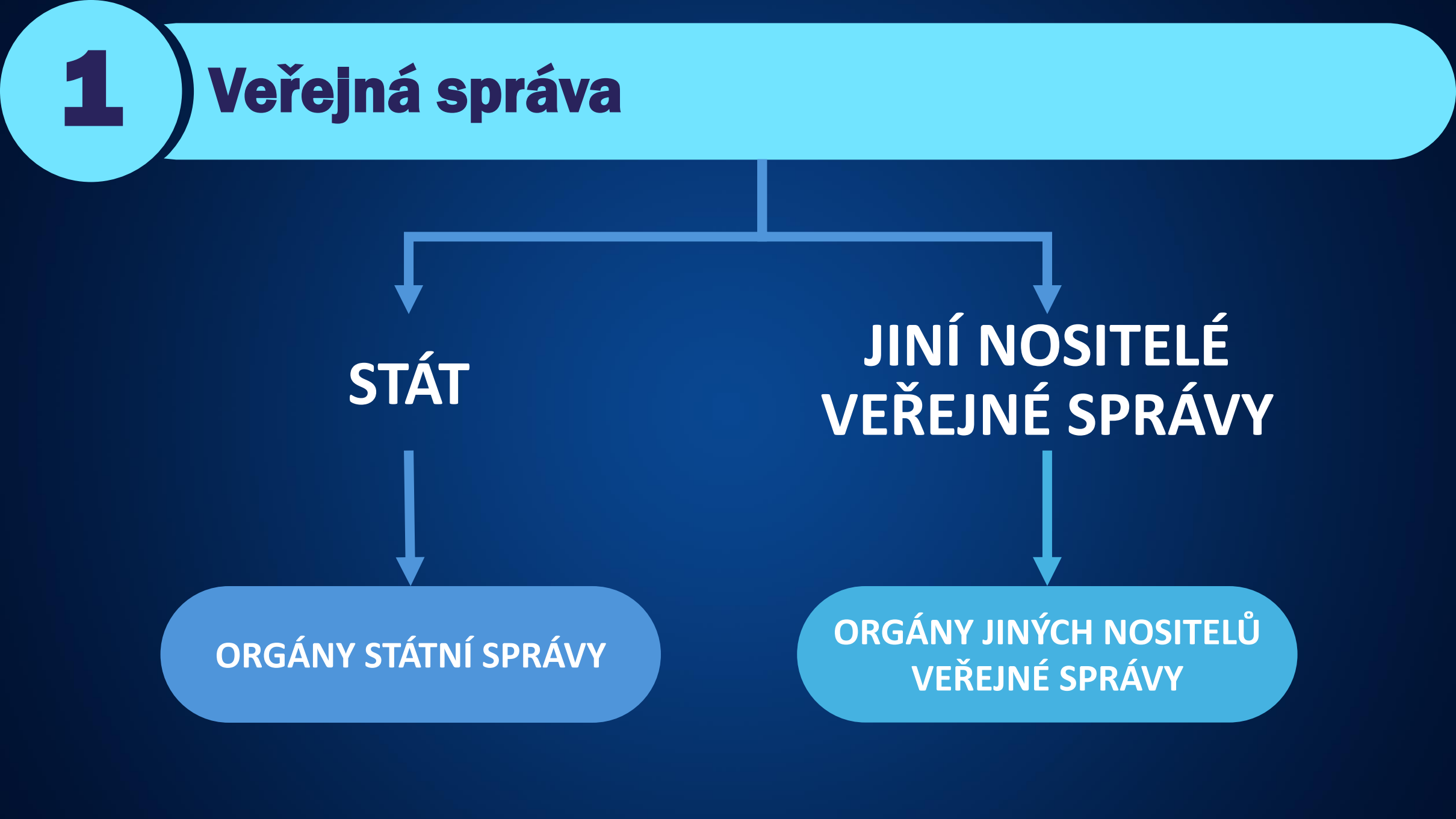
Veřejná správa

STÁT

ORGÁNY STÁTNÍ SPRÁVY

**JINÍ NOSITELÉ
VEŘEJNÉ SPRÁVY**

**ORGÁNY JINÝCH NOSITELŮ
VEŘEJNÉ SPRÁVY**

1

Veřejný zaměstnanec

★ zaměstnanecký vztah ke státu nebo k jinému nositeli veřejné správy

- veřejné úkoly
- plat ze veřejných prostředků
- trvalost

- ◇ z veřejných rozpočtů je placeno cca 1 mil. zaměstnanců (cca 1/5 zaměstnanců v ČR)
- ◇ ze státního rozpočtu je placeno cca 484 tisíc zaměstnanců

1

Úředník veřejné správy – veřejný zaměstnanec

- ★ veřejný zaměstnanec vykonávající veřejnou správu v orgánech státní správy a v orgánech jiných vykonavatelů veřejné správy (v ČR typicky v orgánech územních samosprávných celků)
- ★ činnost a právní postavení úředníků veřejné správy = veřejná služba
- ★ důvody **zvláštní právní úpravy činnosti a právního postavení** úředníků veřejné správy
 - zvláštní povaha zaměstnavatele (nositel veřejné správy)
 - předmět služeb
 - spolupůsobení úředníků při výkonu veřejné správy
 - potřeba těsného organického včlenění úředníka do organismu zaměstnavatele

1

Státní zaměstnanec, veřejná a státní služba

VEŘEJNÁ SLUŽBA

činnost a právní postavení
úředníků veřejné správy

veřejný zaměstnanec vykonávající veřejnou správu
→ v orgánech státní správy
→ v orgánech jiných vykonavatelů veřejné správy

v ČR typicky v orgánech územních samosprávných celků

STÁTNÍ SLUŽBA

činnost a právní postavení
státních zaměstnanců
výkon správních činností

státní zaměstnanec vykonávající státní správu
→ v orgánech státní správy

1

Postavení státního zaměstnance

- ★ zákonnost
- ★ nestrannost
- ★ bezúhonnost
- ★ profesionalita
- ★ odbornost
- ★ mlčenlivost
- ★ loajalita ke státu
- ★ politická neutralita
- ★ zdrženlivost
- ★ hierarchická podřízenost
- ★ povinnost respektovat etický kodex
- ★ povinnost respektovat veřejnost
- ★ povinnost nést odpovědnost

požadavky

- ★ odměňování
- ★ vzdělávání
- ★ sociální zabezpečení
- ★ nábor
- ★ postup
- ★ hodnocení
- ★ řízení se řídí výhradně odborným hlediskem

kompensace

1

Zásady dobré praxe ve státní službě

1

Systemy státní služby

kariérní systém

smluvní systém

charakter

premisa

činnost

1

Systemy státní služby

kariérní systém

smluvní systém

charakter

★ veřejnoprávní úprava
služebního poměru

★ soukromoprávní úprava
pracovního poměru

1

Systemy státní služby

kariérní systém

smluvní systém

premisa

- ★ celoživotní zaměstnání - trvalý služební poměr, služební a platový postup
- ★ stát si musí zajistit, aby státní zaměstnanec mohl své úkoly vykonávat neovlivněně a aby byl zajištěn proti zásahům libovůle, které by ohrožovaly jeho existenci a mohly zmenšit míru nestrannosti potřebnou pro výkon jeho služebních úkolů
- ★ oddělení profesionálních a politických funkcí

1

Systemy státní služby

činnost

kariérní systém

- ★ služební povinnosti jsou ukládány autoritativně; při změně služebních povinností není zaměstnanci ponecháno na vůli, zda se jim chce nebo nechce podrobit
- ★ služební povinnosti nejsou omezené pouze na obor služební činnosti, jdou i mimo tento obor
- ★ volnost v chování zaměstnance je z titulu služebního postavení omezována

smluvní systém

- ★ pracovní povinnosti nejsou ukládány autoritativně; při změně pracovních povinností je zaměstnanci ponecháno na vůli, zda se jim chce nebo nechce podrobit
- ★ pracovní povinnosti jsou omezené pouze na obor pracovní činnosti sjednané v pracovní smlouvě zásadně rovnocennými stranami
- ★ volnost v chování zaměstnance není omezována

1

Systemy státní služby

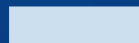
kariérní systém

- ★ profesionální, stabilní a loajální aparát chráněný před politickou změnou v podobě oddělení profesionálních a politických funkcí a v podobě personálního řízení založeného na objektivních kritériích a postupech
- ★ nepružnost, kastovnictví (trvalý služební poměr a služební a platový postup jsou vnímány jako neodůvodněné privilegium) a formalismus
- ★ personální řízení bývá považováno za příliš rovnostářské

smluvní systém

- ★ pružnost, přizpůsobivost aktuálním potřebám, výkonnost a soutěživost
- ★ fluktuace, menší loajalita a menší důraz na hodnoty a principy veřejné správy (etika a politická nestrannost)

1

Systemy státní služby

kariérní systém

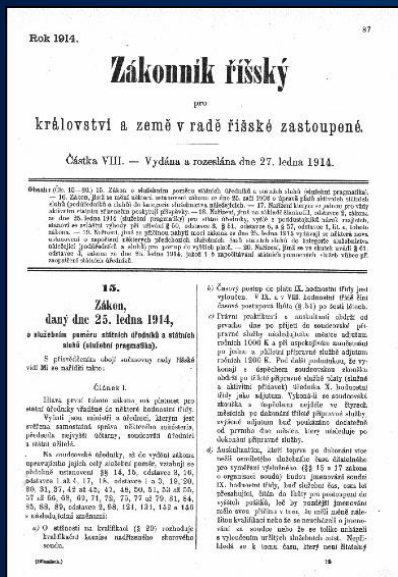
smluvní systém

Snahou je učinit ze státní služby moderní zaměstnání charakterizované volnějším přijímáním i propouštěním a volnějším odměňováním při vědomí toho, že nadále má být založeno na profesionální a nestranné službě veřejnosti a doprovázeno vyšší odpovědností a zároveň loajalitou ke státu.

Země s veřejnoprávním systémem státní služby se jej snaží reformovat k větší otevřenosti a soutěživosti, země se soukromoprávním systémem k větší stabilitě a integritě.

1

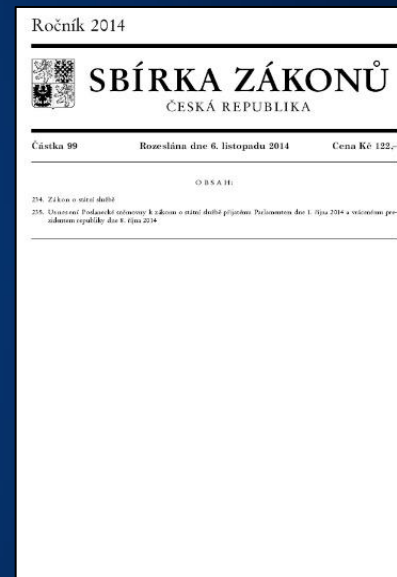
Vývoj právní úpravy státní služby

1914

byrokracie

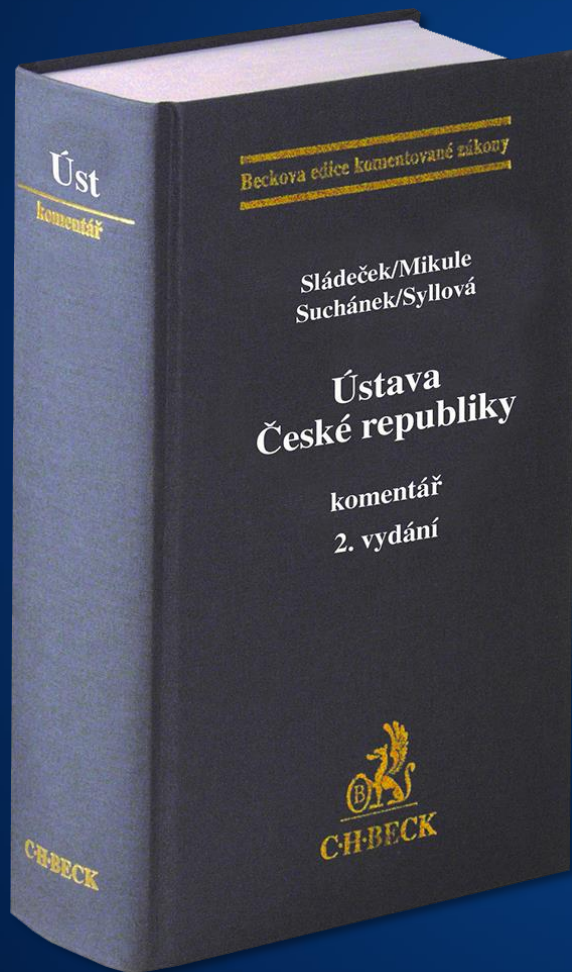
- 1918** úprava veřejnoprávní
- 1950** úprava soukromoprávní s některými veřejnoprávními prvky
- 1965** úprava soukromoprávní (veškeré zaměstnanecké poměry byly unifikovány)
- 2002** soukromoprávní zákon o úřednících územních samosprávních celků
- 2014** veřejnoprávní zákon o státní službě

2014

1

Zákon o státní službě

← **čl. 79 odst. 2**

- ★ právní poměry státních zaměstnanců v ministerstvech a jiných správních úřadech upravuje ZÁKON

1

Principy zákona o státní službě

transparentnost

- ★ pravidla výběrových řízení
- ★ pravidla odměňování
- ★ pravidla vydávání rozhodnutí a možnost obrany proti těmto rozhodnutím
- ★ odvolávání představených jen ze zákonných důvodů
- ★ pravidla systemizace a organizace

profesionalizace

- ★ úřednické zkoušky
- ★ služební hodnocení
- ★ adaptační proces a vzdělávání
- ★ omezení práv hospodářských, politických a sociálních

depolitizace

- ★ v ministerstvech: místa politická a místa úřednická
- ★ v ministerstvech: státní tajemníci
- ★ omezení představených zastávat politickou funkci

1

Pojmy

SLUŽEBNÍ POMĚR

- ★ poměr mezi státním zaměstnancem a státem

SLUŽEBNÍ ORGÁN

- ★ služební poměr vzniká, mění se a zaniká jednostrannými akty státu → ve věcech služebního poměru státního zaměstnance jedná a rozhoduje služební orgán

PŘEDSTAVENÝ

- ★ státní zaměstnanec se řídí příkazy představených

SLUŽEBNÍ ÚŘAD

- ★ státní zaměstnanec vykonává státní službu ve služebním úřadu

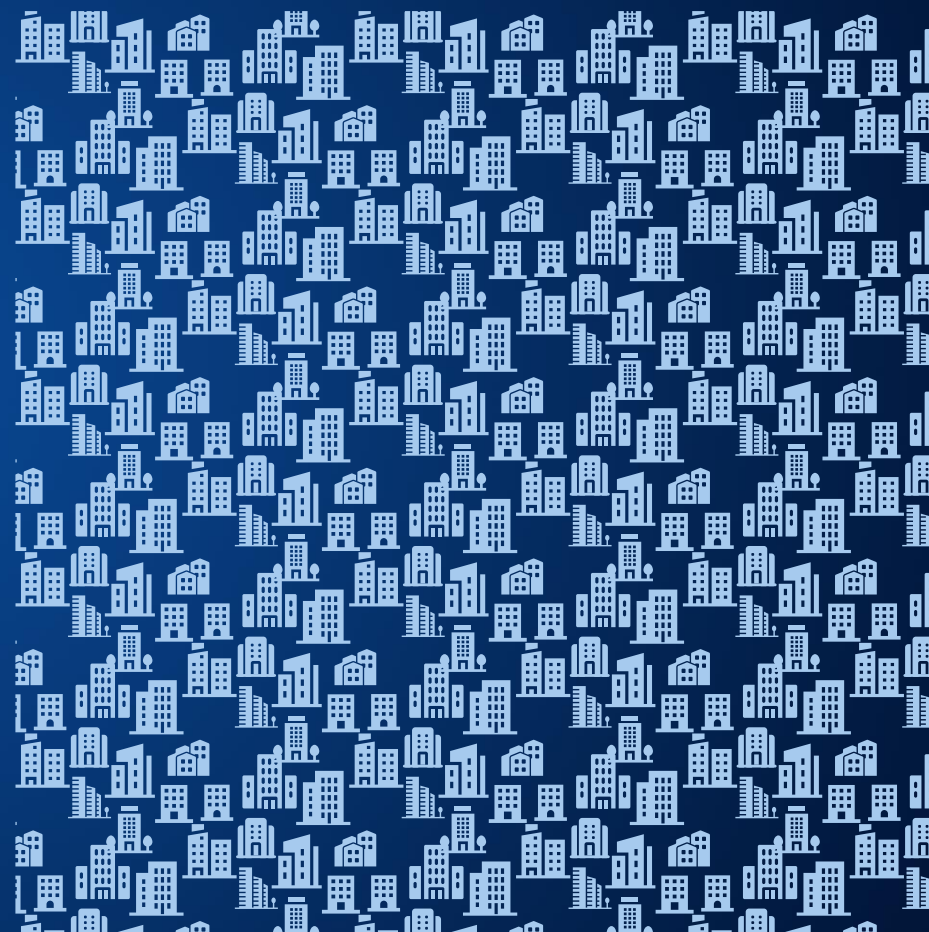
nerovné postavení

1

Služební úřad I.

149 služebních úřadů

- ★ 14 ministerstev a Úřad vlády ČR
- ★ 90 služebních úřadů podřízených ministerstvům a jimi řízeným služebním úřadům
- ★ 14 dalších ústředních správních úřadů
- ★ 29 služebních úřadů podřízených dalším ústředním správním úřadům
- ★ Archiv bezpečnostních složek

1

Služební úřad II.

SPRÁVNÍ ÚŘAD

pro účely zákona o státní službě

MINISTERSTVO

JINÝ SPRÁVNÍ ÚŘAD

zřízen zákonem
výslovně označen zákonem jako
→ správní úřad nebo
→ orgán státní správy

1

Služební úřad II.

SLUŽEBNÍ ÚŘAD

pro účely zákona o státní službě

SPRÁVNÍ ÚŘAD

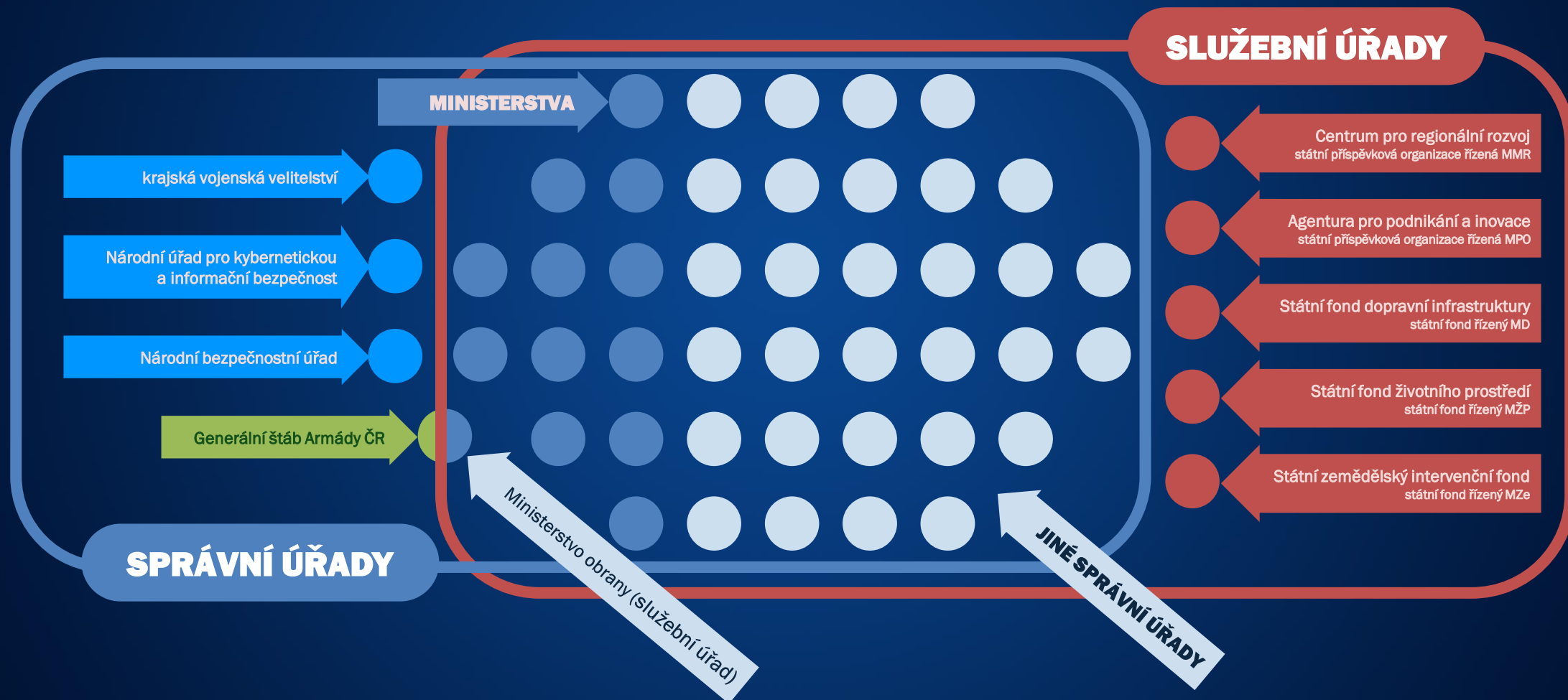
STÁTNÍ ORGÁN
nebo **PRÁVNICKÁ OSOBA**
o kterých tak stanoví zvláštní zákon

zřízen(a) zákonem
výslovně označen(a) zákonem jako

- správní úřad nebo
- orgán státní správy

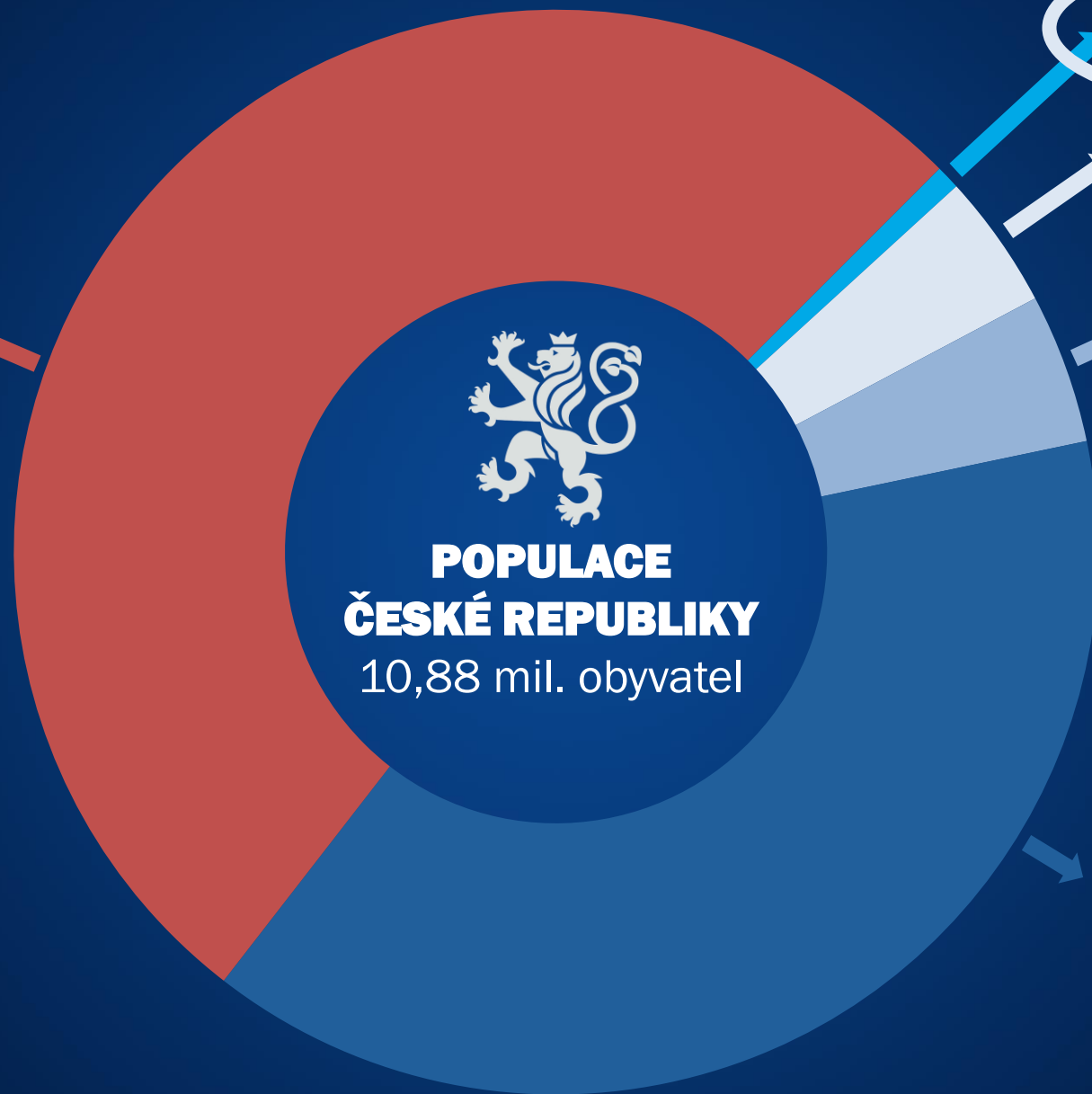
1

Služební úřad III.

1

ekonomicky neaktivní
52,0 % z populace ČR

**POPULACE
ČESKÉ REPUBLIKY**
10,88 mil. obyvatel

státní úředníci

0,7 % z populace ČR

zbytek státního sektoru

4,1 % z populace ČR

zbytek veřejného sektoru

4,4 % z populace ČR

soukromý sektor

38,8 % z populace ČR

1

Systemizovaná místa a objem prostředků na platy

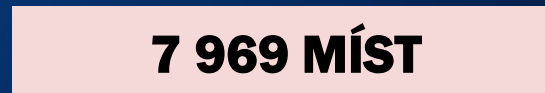
36 203 mil. Kč

65 551 MÍST

SLUŽEBNÍ MÍSTA

3 988 mil. Kč

7 969 MÍST

PRACOVNÍ MÍSTA

1

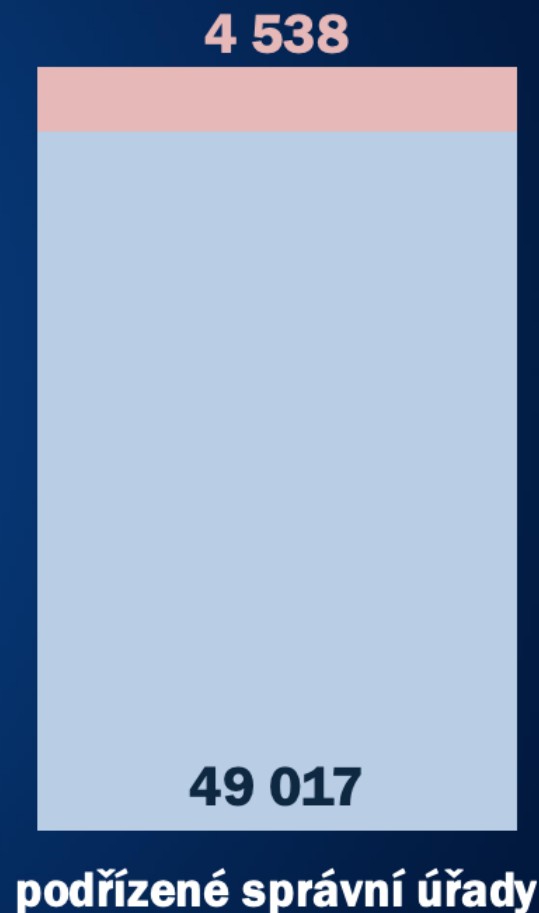
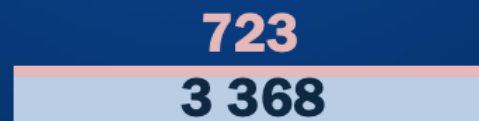
Systemizovaná místa a zaměstnanci ve služebních úřadech

	CELKEM		AKTIVNÍ	NEAKTIVNÍ
SLUŽEBNÍ MÍSTA	65 551	státní zaměstnanci	58 863	3 723
		zaměstnanci v pracovním poměru	3 838	
PRACOVNÍ MÍSTA	7 969	zaměstnanci v pracovním poměru	7 363	

1

Systemizovaná místa

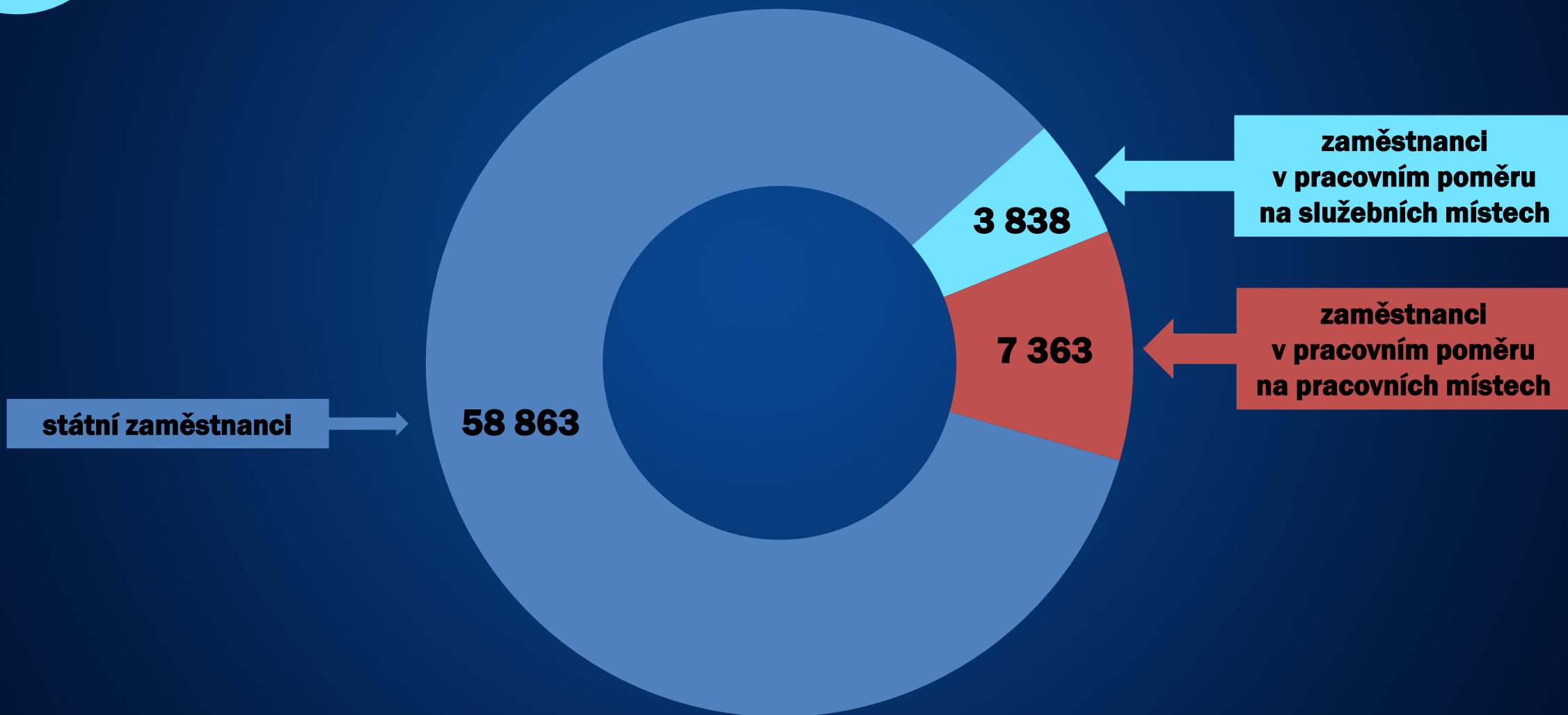
...a nezařaditelný ABS
80 služebních míst
67 pracovních míst

■ služební místa ■ pracovní místa

1

Aktivní zaměstnanci ve všech služebních úřadech

1

Neaktivní 80

Aktivní
13 822

MUŽI

celkem	62 586
aktivní	58 863
neaktivní	3 723

Neaktivní 3643

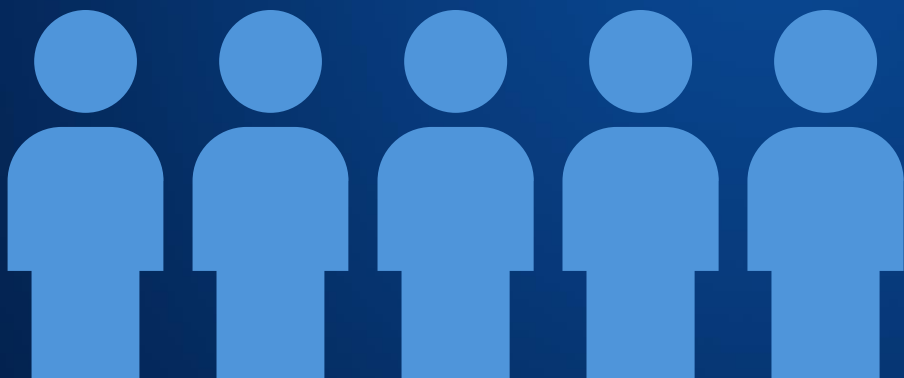
Aktivní
45 041

ŽENY

1

představení

ostatní státní zaměstnanci

8 601

muži	3 402
ženy	5 199

53 985

muži	10 500
ženy	43 485

1

Ministerstva a Úřad vlády

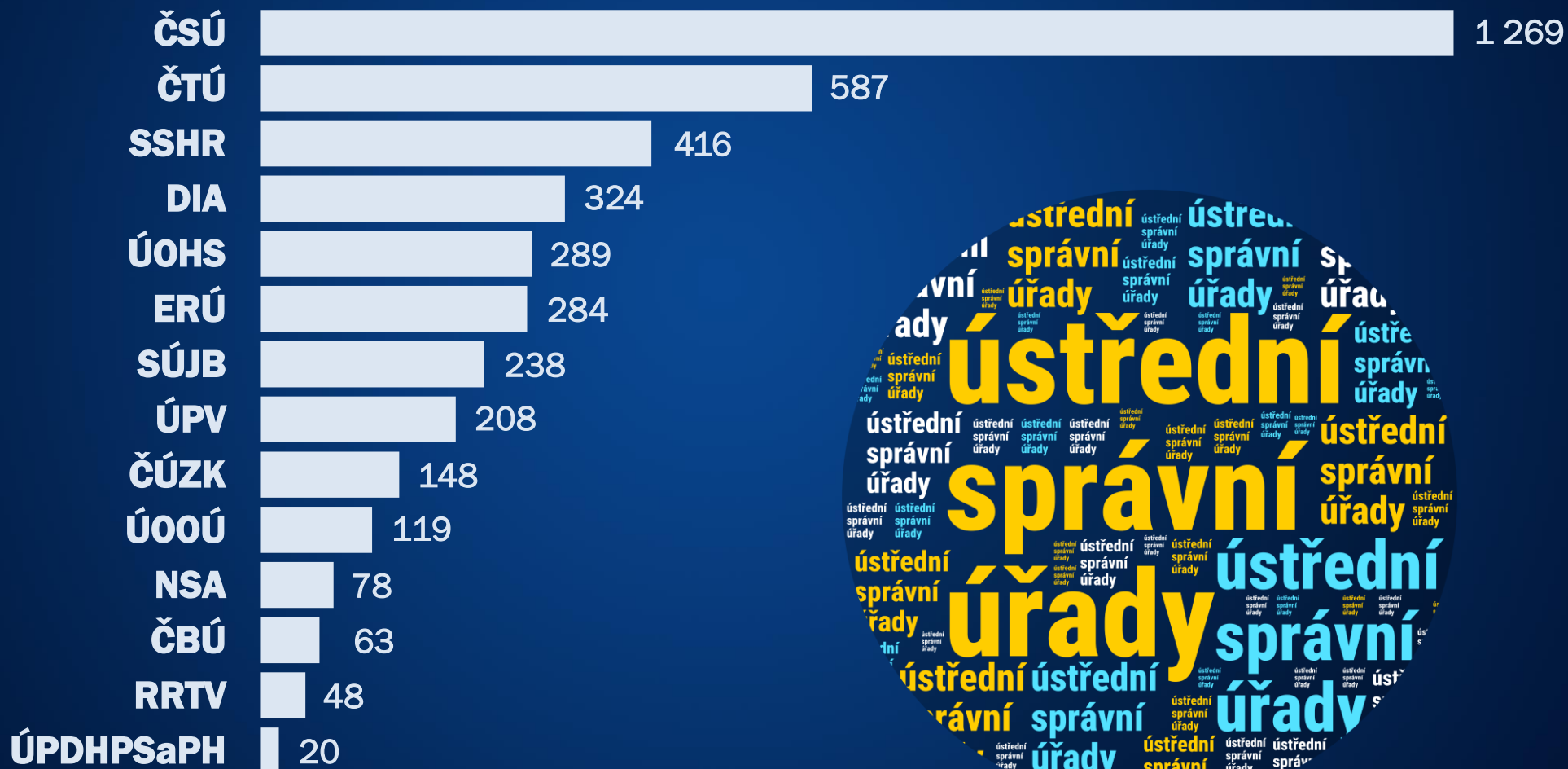
počet systemizovaných míst

1

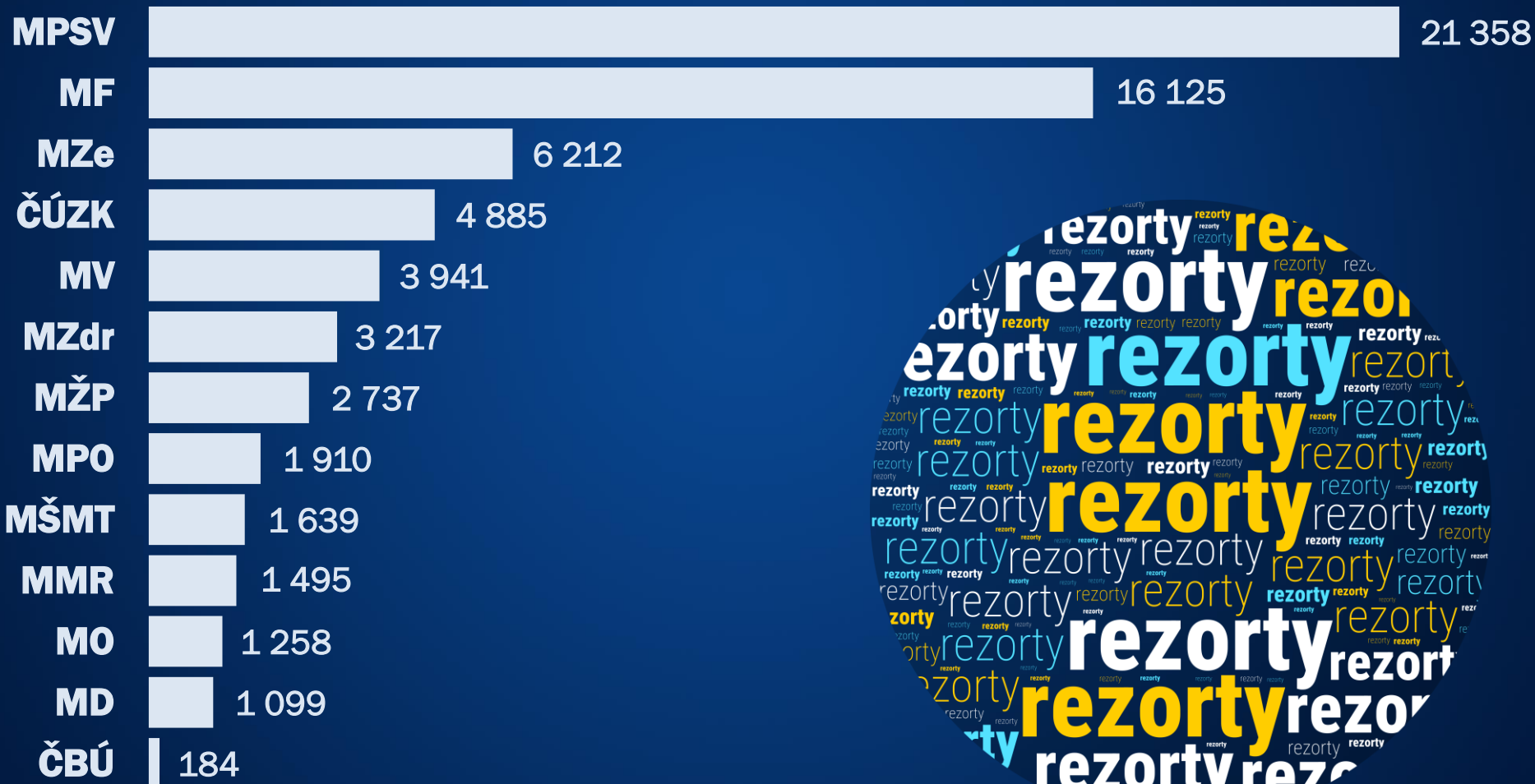
Ústřední správní úřady

počet systemizovaných míst

1

Rezorty počet systemizovaných míst

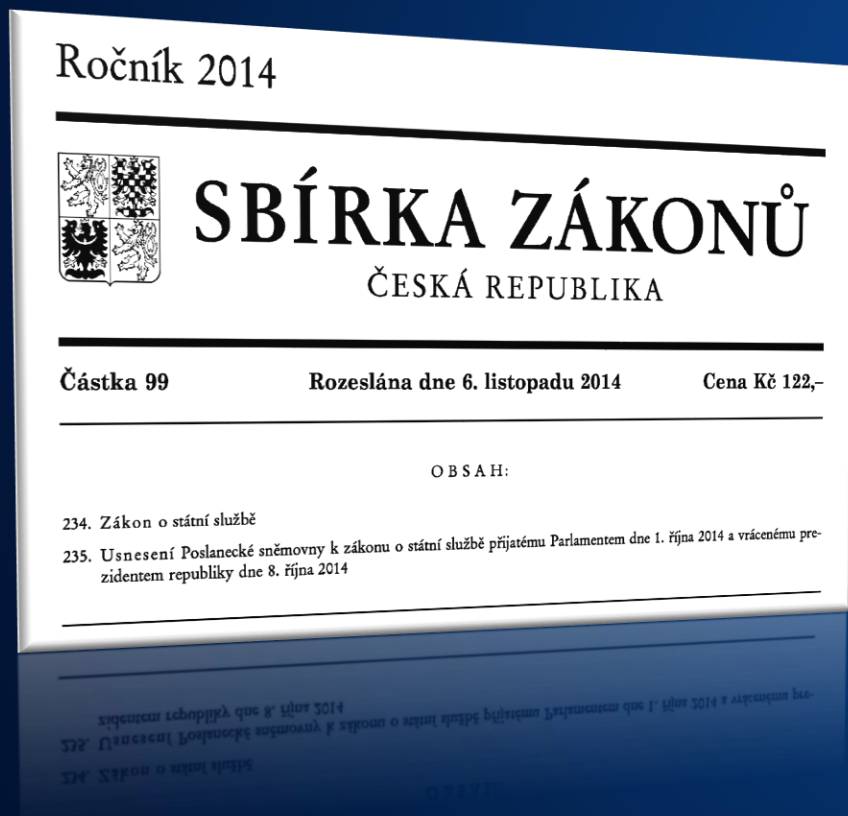

Systematika zákona o státní službě, působnost Ministerstva vnitra, nejvyššího státního tajemníka a sekce pro státní službu ve věcech služebního poměru, použití pracovního poměru

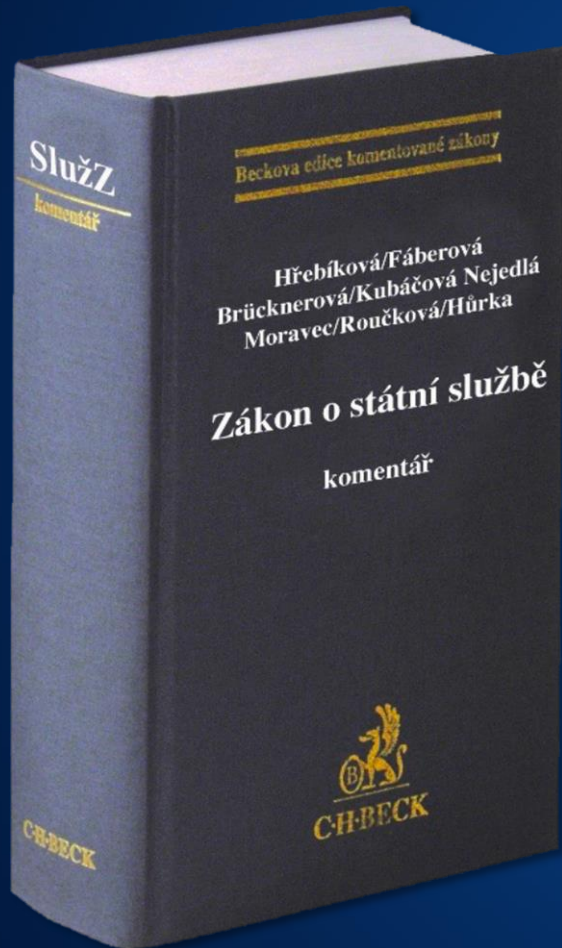
2

Zákon o státní službě

- ★ č. 234/2014 Sb., o státní službě
 - účinný od 6. listopadu 2014
 - resp. 1. ledna 2015
 - resp. 1. července 2015
- ★ veřejnoprávní úprava
 - kogentní normy
 - avšak: služební poměr patří mezi ty právní poměry, o kterých nelze s jistotou říci, že se hodí svou podstatou spíše pro veřejnoprávní nebo spíše soukromoprávní úpravu → o jeho úpravě rozhoduje spíše zřetel účelnosti a také historie a mentalita, jakož i právní a obecná kultura té které země
- ★ kodexová úprava
- ★ potřeby státní správy jako služby veřejnosti

2 Systematika zákona o státní službě

- ★ právní poměry státních zaměstnanců
- ★ organizační věci státní služby
- ★ služební vztahy státních zaměstnanců
- ★ odměňování státních zaměstnanců
- ★ řízení ve věcech služebního poměru
- ★ některé organizační věci týkající se zaměstnanců ve správních úřadech, kteří pracují v základním pracovněprávním vztahu

13 částí
2 přílohy

2

Systematika zákona o státní službě

- ★ správní úřad, služební úřad, nadřízený služební úřad, služební působiště
- ★ činnosti, které státní služba zahrnuje
- ★ státní zaměstnanec
- ★ služební označení
- ★ představený
- ★ zástupce představeného
- ★ systemizace
- ★ organizační struktura služebního úřadu
- ★ vznik, změna a zánik služebního poměru
- ★ výběrová řízení
- ★ předpoklady pro přijetí do služebního poměru a překážky přijetí do služebního poměru
- ★ úřednické zkoušky
- ★ povinnosti a práva státních zaměstnanců
- ★ příkazy k výkonu služby
- ★ podmínky výkonu služby
- ★ odměňování

2 Činnosti, které zahrnuje státní služba

- ★ legislativa
- ★ právní činnost
- ★ zahraniční služba
- ★ zabezpečování obrany státu
- ★ zajišťování vnitřního pořádku a bezpečnosti
- ★ ochrana obyvatelstva, krizové řízení a integrovaný záchranný systém
- ★ příprava koncepcí, strategií a programů
- ★ řízení jiných správních úřadů, dalších organizačních složek státu nebo orgánů veřejné moci
- ★ správa kapitoly státního rozpočtu
- ★ vytváření a správa informačních systémů veřejné správy
- ★ zadávání veřejných zakázek
- ★ příprava a realizace dotační politiky
- ★ příprava a realizace politiky výzkumu a vývoje
- ★ kontrola a audit
- ★ ochrana utajovaných informací
- ★ státní statistická služba
- ★ zajišťování organizačních věcí služby a správy služebních vztahů

2

Garanti státní služby

MINISTERSTVO VNITRA
ÚŘAD VLÁDY

MINISTERSTVO PRÁCE
A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

MINISTERSTVO
FINANCÍ

jednotná aplikace
a interpretace

odměňování státních zaměstnanců

normotvorba

koncepce

mezinárodní
spolupráce

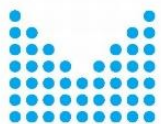

2

Působnost Ministerstva vnitra

- ★ zákon o státní službě
- ★ Ministerstvo vnitra/Úřad vlády ČR
 - systemizace
 - organizace
 - hodnocení
 - vzdělávání a adaptační proces
 - sladování rodinného a osobního života s výkonem služby
 - vydávání vyhlášek

- ★ ministr vnitra
- ★ nejvyšší státní tajemník
- ★ personální ředitel sekce pro státní službu
- ★ sekce pro státní službu – organizační jednotka Ministerstva vnitra/ Úřadu vlády ČR

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Úřad vlády České republiky

2

Nejvyšší státní tajemník PhDr. Jindřich Fryč

- ★ jmenuje vláda na 6 let
- ★ je služebním orgánem vůči
 - státnímu tajemníkovi
 - personálnímu řediteli sekce pro státní službu
 - vedoucímu služebního úřadu, který nemá nadřízený služební úřad a není ústředním správním úřadem
- ★ působnost
 - vydávání služebních předpisů
 - kontrola ve služebních vztazích
 - odvolací orgán vůči vedoucímu služebního úřadu, který nemá nadřízený služební úřad, a státnímu tajemníkovi aj.

2

Personální ředitel(ka) sekce pro státní službu Ministerstva vnitra

- ★ Mgr. Zuzana Brücknerová
- ★ jmenuje vláda na 5 let
- ★ je služebním orgánem vůči státním zaměstnancům zařazeným v sekci pro státní službu

- ★ působnost
 - zastupuje nejvyššího státního tajemníka

2

Použití pracovního poměru

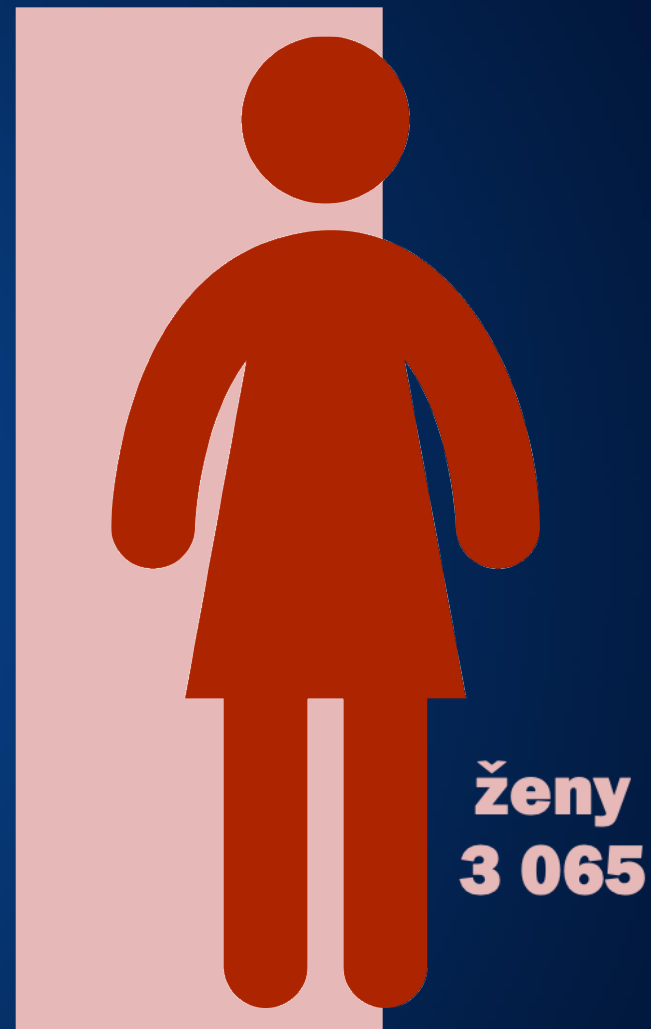
★ výjimky z použití služebního poměru

- místo dočasně nepřítomného státního zaměstnance → na dobu nepřítomnosti
 - § 178 odst. 1 ZSS
 - osoba, která splňuje tytéž předpoklady a požadavky
- volné místo → vážné ohrožení výkonu působnosti úřadu → na 6 měsíců
 - § 178 odst. 2 ZSS
 - osoba, která splňuje tytéž předpoklady a požadavky

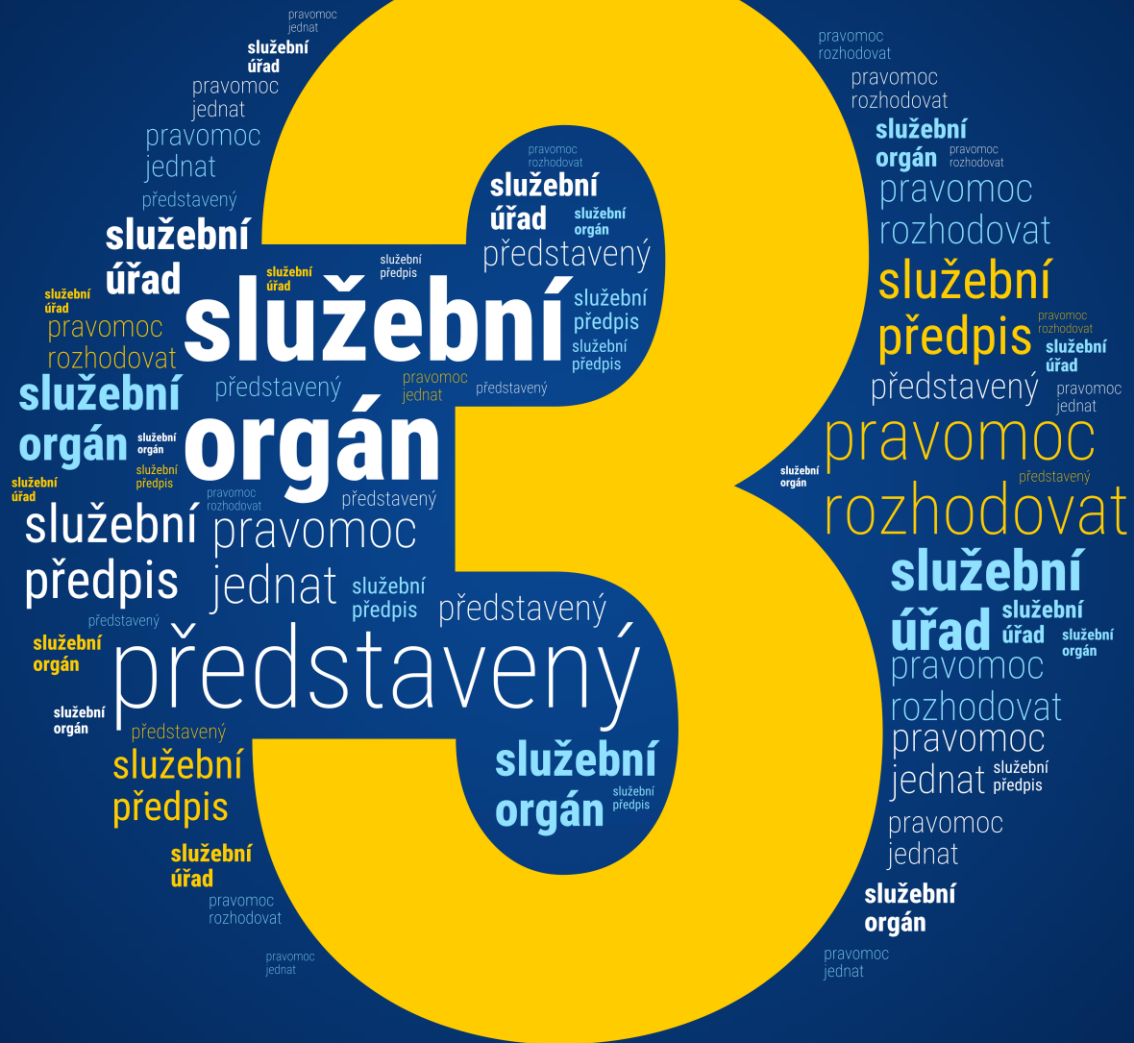
2

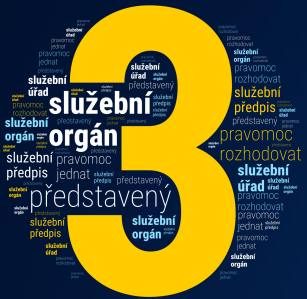

celkem
3 936

Zaměstnanci v pracovním poměru na služebních místech

**Pravomoc jednat a rozhodovat ve věcech služby
(služební orgány, představení), služební předpisy**

3

Služební orgán I.

- ★ monokratický orgán
- ★ jedná a rozhoduje ve věcech služebního poměru
→ ZSS stanoví kdo a vůči komu
- ★ řídí činnosti související se zajišťováním
 - organizačních věcí služby (vydává služební předpisy)
 - správy služebních vztahů a odměňování státních zaměstnanců ve služebním úřadu a vedoucího podřízeného služebního úřadu
- ★ plní úkoly související s pracovněprávními vztahy zaměstnanců ve služebním úřadu

3

Služební orgán II.

- ★ přenesení rozhodování o věcech, o nichž se nevede řízení ve věcech služby, na představené
- ★ zástupci

- ★ menší služební úřady (< 25 osob) + OBÚ, ÚSSZ, IPZS, OIP, OFŘ, FÚ
 - plnění úkolů v organizačních věcech služby a správě služebních vztahů a odměňování a v přípravě jednání a rozhodování ve věcech služebního poměru → nadřízené služební úřady

3

Služební orgán III.

SLUŽEBNÍ ORGÁN	VŮČI KOMU
vláda nebo ministr vnitra na základě pověření vlády	→ nejvyšší státní tajemník
vláda nebo člen vlády na základě pověření vlády	→ vedoucí služebního úřadu, který je ústředním správním úřadem (např. SÚJB, ČBÚ)
nejvyšší státní tajemník	→ státní tajemník → personální ředitel sekce pro státní službu → vedoucí služebního úřadu, který nemá nadřízený služební úřad
vedoucí služebního úřadu	→ vedoucí podřízeného služebního úřadu → státní zaměstnanci v jím řízeném služebním úřadu
personální ředitel sekce pro státní službu	→ státní zaměstnanci zařazení v sekci pro státní službu
státní tajemník	→ státní zaměstnanci v ministerstvu → vedoucí podřízeného služebního úřadu

3

Služební orgán IV.

★ vedoucí služebního úřadu

- služební orgán ve služebních úřadech, které nejsou ministerstvy nebo Úřadem vlády ČR
- vedoucí služebního úřadu úřad řídí, a to bez ohledu na to, zda je či není státním zaměstnancem

★ státní tajemník

- služební orgán v ministerstvech nebo Úřadu vlády ČR
- oddělení politické a úřednické linie řízení
 - zároveň v některých případech součinnost státního tajemníka a člena vlády nebo vedoucího Úřadu vlády ČR

3

Představený I.

- ★ vykonává řídicí činnost
 - státní zaměstnanec, který je jmenován na služební místo představeného
 - osoba, která je oprávněna na základě zákona dávat státnímu zaměstnanci příkazy k výkonu služby

3

Představený II.

MINISTERSTVA A ÚŘAD VLÁDY ČR

JINÉ SPRÁVNÍ ÚŘADY

3

Představený II.

MINISTERSTVA A ÚŘAD VLÁDY ČR

vrchní ředitel sekce

ředitel odboru

vedoucí oddělení

vedoucí služebního úřadu

ředitel sekce

ředitel odboru

vedoucí oddělení

JINÉ SPRÁVNÍ ÚŘADY

3

Služební předpisy

★ **vnitřní předpisy**

- oprávnění nadřízených řídit činnost podřízených
- povinnost podřízených řídit se pokyny nadřízených

★ **organizační věci služby**

- působnost služebních orgánů
- podmínky výkonu práv a povinností souvisejících se služebním poměrem a pracovním poměrem zaměstnanců na služebních místech
- otázky systemizace a organizace služebních úřadů

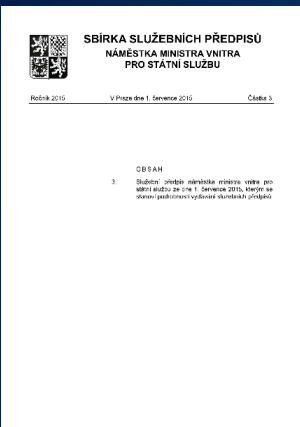
3 Právní moc vydávat služební předpisy

- ★ nejvyšší státní tajemník
- ★ personální ředitel sekce pro státní službu
- ★ vedoucí služebního úřadu
- ★ státní tajemník

3

Služební předpisy nejvyššího státního tajemníka a služebních orgánů

služební předpisy nejvyššího státního tajemníka

závazné pro všechny

- státní zaměstnance
- zaměstnance v pracovním poměru na služebních místech
- osoby ve služebním poměru podle jiného zákona zařazené k výkonu služby ve všech služebních úřadech

služební předpisy služebních orgánů

závazné pro

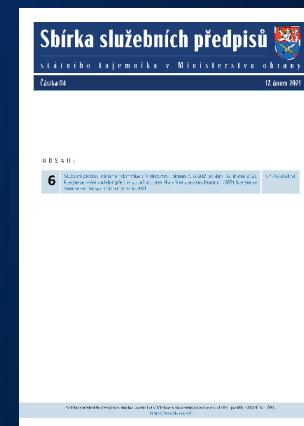
- státní zaměstnance,
- zaměstnance v pracovním poměru na služebních místech
- osoby ve služebním poměru podle jiného zákona zařazené k výkonu služby ve služebním úřadu

v působnosti služebního orgánu, resp.

v podřízeném služebním úřadu, je-li nezbytná jednotná úprava organizačních věcí služby

3

Služební předpisy

- ★ písemně
- ★ seznámení
- ★ přístup
- ★ přehled

**nedodržování
služebních předpisů**

**porušení služební
povinnosti**

3

Služební předpisy

Služební předpis nesmí být v rozporu s právním předpisem
nebo služebním předpisem vydaným služebním orgánem
v nadřízeném služebním úřadu nebo nejvyšším státním tajemníkem

- ★ rozpor s právním předpisem nebo služebním předpisem vydaným služebním orgánem v nadřízeném služebním úřadu nebo nejvyšším státním tajemníkem
 - služební orgán v nadřízeném služebním úřadu vyzve ke zjednání nápravy a pozastaví účinnost služebního předpisu
 - pokud služební orgán nápravu nezjedná → **služební předpis zruší**

- ★ není služební orgán v nadřízeném služebním úřadu
 - nejvyšší státní tajemník vyzve ke zjednání nápravy a pozastaví účinnost služebního předpisu
 - pokud služební orgán nápravu nezjedná → **návrh na zrušení správnímu soudu**

Řízení ve věcech služby

4

Řízení ve věcech služby

- ★ § 159 až 169 ZSS
- ★ jedná a rozhoduje příslušný služební orgán
- ★ ve věcech služebního poměru
- ★ o konkrétním státním zaměstnanci
- ★ ve správním řízení
- ★ speciální úprava v ZSS
- ★ není-li upraveno v ZSS → podle SŘ
- ★ dva typy institutů (procesních postupů) ve věcech služebního poměru:
 - služební orgán vede formální správní řízení
 - § 159 odst. 1 ZSS
 - služební orgán nevede formální správní řízení
 - § 159 odst. 2 ZSS

4 Základní zásady ve správním řízení

- ★ nejdůležitější procesní zásady prostupující veškeré postupy správních orgánů
- ★ zdroje:
 - Ústava
 - Listina
 - úmluvy a doporučení Rady Evropy
 - judikatura
 - Ústavní soud
 - Evropský soud pro lidská práva
 - Evropský soudní dvůr
- ★ § 2 až 8 SŘ
- ★ širší působnost základních zásad § 177 odst. 1 SŘ

4 Základní zásady ve správním řízení I.

- ★ zásada zákonnosti (právnosti)
 - § 2 odst. 1 SŘ
- ★ zákaz zneužití správního uvážení
 - § 2 odst. 2 SŘ
- ★ zásada ochrany dobré víry
 - § 2 odst. 3 SŘ
- ★ zásada subsidiarity
 - § 2 odst. 2 a 3, § 6 odst. 2 SŘ
- ★ zásada legitimního očekávání
 - § 2 odst. 4 SŘ

4 Základní zásady ve správním řízení II.

- ★ zásada ochrany veřejného zájmu
→ § 2 odst. 4 SŘ
- ★ zásada proporcionality
→ § 2 odst. 4 SŘ
- ★ zásada materiální pravdy
→ § 3 SŘ
- ★ zásada vstřícnosti
→ § 4 odst. 1 SŘ
- ★ zásada součinnosti s účastníky řízení
→ § 4 odst. 2 až 4 a § 6 odst. 2 SŘ

4 Základní zásady ve správním řízení III.

- ★ zásada preference smírného řešení
→ § 5 SŘ
- ★ zásada rychlosti a ekonomie řízení
→ § 6 SŘ
- ★ zásada rovnosti dotčených osob
→ § 7 SŘ
- ★ zásada dobré správy
→ § 8 SŘ

4

Správní řízení v I. stupni

- ★ účel – vydání rozhodnutí
 - § 67 SŘ
- ★ ve věcech služby uplatňováno v případech podle § 159 odst. 1 ZSS
- ★ ZSS ve spojení se SŘ stanoví:
 - kdo rozhoduje ve věcech služby
 - kdo je účastník řízení a jeho procesní práva
 - zahájení řízení a jeho průběh
 - náležitosti rozhodnutí, způsob jeho vydání a jeho účinky

4

Subjekty správního řízení

★ obecně:

- rozhodující (správní) orgány
- účastníci řízení
- dotčené orgány
- další osoby (svědci znalci a tlumočníci)

★ v řízení ve věcech služby:

- účastník řízení:
 - žadatel o přijetí do služebního poměru,
 - státní zaměstnanec, nebo
 - bývalý státní zaměstnanec
- rozhodující orgán
 - příslušný služební orgán rozhodující v prvním stupni
 - služební komise
 - služební orgán úřadu, ve kterém byl před skončením ve služebním poměru či v době vzniku nároku státní zaměstnanec zařazen
- dotčený služební orgán

4

Podjatost

- ★ může namítat účastník řízení
 - § 14 SŘ
- ★ ZSS stanoví výjimku, kdy se neuplatní
 - § 163 ZSS
 - nejvyšší státní tajemník, státní tajemník a člen služební komise

4 Postoupení podání pro nepříslušnost

- ★ § 12 SŘ
- ★ podání doručeno nepříslušnému správnímu (služebnímu) orgánu
- ★ bezodkladné postoupení (pozor na lhůty, např. odvolání)
- ★ usnesení poznamenané do spisu a vyznění podatele

4

Vedení řízení a úkony správních orgánů

- ★ písemnost řízení (§ 15 odst. 1 SŘ)
 - správní řízení je převážně písemné
- ★ oprávněná úřední osoba (§ 15 odst. 2 až 4 SŘ)
 - úkony v řízení
 - povinnost mlčenlivosti
- ★ jednacím jazyk (§ 16 SŘ a § 24 odst. 9 ZSS)
 - český - písemnosti i ve slovenském jazyce
 - písemnosti v cizím jazyce – originální znění + úřední překlad (pokud není třeba)
 - speciální úprava ZSS – žádosti ve výběrovém řízení – pouze český jazyk
- ★ spis (§ 17 SŘ)
 - každá věc musí mít svůj spis a svou spisovou značku
 - obsahuje písemnosti vztahující se k věci
 - číslo jednací
- ★ protokol (§ 18 SŘ)
 - sepisuje se o úkonech za účasti účastníka řízení – ústní jednání, ústní podání, výslech svědka apod.

4

Doručování I.

- ★ § 183 a § 183a ZSS a § 19 a násl. SŘ
- ★ ZSS → speciální úprava oproti obecné dle SŘ
- ★ státnímu zaměstnanci písemnost doručována
 - na místě
 - určeným elektronickým nástrojem
 - do datové schránky
 - na adresu elektronické pošty
 - na elektronickou adresu zřízenou služebním úřadem
- ★ nelze-li doručit dle ZSS → doručuje se dle SŘ

4

Doručování II.

★ fikce doručení

- adresát nezastižen → předána výzva k vyzvednutí zásilky do 10 dnů s poučením → nevyzvedne → doručena 10. den od uložení
- speciální úprava dle ZSS:
 - doručení prostřednictvím elektronického nástroje a na adresu elektronické pošty zřízené služebním úřadem posledním dnem desetidenní lhůty
 - doručení písemnosti doručované do datové schránky nebo na adresu elektronické pošty ve výběrovém řízení posledním dnem pětidenní lhůty

★ odmítnutí převzetí písemnosti

4

Základní práva a povinnosti účastníků řízení

- ★ § 36 a § 38 SŘ
- ★ právo navrhopvat důkazy
- ★ činit jiné návrhy po celou dobu řízení až do vydání rozhodnutí
- ★ právo vyjádřit své stanovisko
- ★ právo na informace o řízení
- ★ právo vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k jeho podkladům
 - výjimka podle ZSS → rozhodnutí vydáváno jako první úkon v řízení
 - výzvu k seznámení se s podklady je možné spojit s jiným úkonem v řízení
 - při doplnění dalších podkladů po seznámení je nutno postup podle § 36 odst. 3 SŘ opakovat
- ★ právo nahlížení do spisu i po právní moci rozhodnutí
- ★ povinnost účastníka řízení a jeho zástupce prokázat svou totožnost

4

Lhůty a počítání času

- ★ § 39 až 41 SŘ
- ★ přiměřená lhůta k provedení úkonu
- ★ nezapočítává se den, v němž došlo ke skutečnosti určující počátek lhůty (počítáme až od dne následujícího)
- ★ lhůty určené podle týdnů, měsíců nebo let končí uplynutím toho dne, který se svým označením shoduje se dnem, kdy došlo ke skutečnosti určující počátek lhůty
 - pondělí → pondělí (lhůta týden)
 - 24. února → 24. května (lhůta 3 měsíce)
 - 5. září 2004 → 5. září 2007 (lhůta 3 roky)
- ★ není-li v měsíci shodný den, končí lhůta posledním dnem měsíce
 - 31. října → 30. listopadu (lhůta 1 měsíc)
- ★ zachování lhůty – podáním na poště zásilky poslední den (§ 40 odst. 1 SŘ)
- ★ pochybnosti – lhůta zachována, dokud se neprokáže opak
- ★ prominutí zmeškání úkonu

4

Zahájení řízení ve věcech služby - řízení o žádosti

- ★ § 44 SŘ
- ★ zahájení dnem doručení žádosti nebo jiného návrhu věcně a místně příslušnému správnímu orgánu
- ★ žádost
 - náležitosti dle § 37 odst. 2 SŘ
 - musí z ní být patrné → co žadatel žádá nebo čeho se domáhá
 - vady žádosti → výzva k odstranění nedostatků, přiměřená lhůta a poučení – současně může přerušit řízení (§ 64 SŘ)
 - speciální úprava ZSS v § 183 odst. 2 – podání prostřednictvím elektronické pošty – nemusí obsahovat podpis
- ★ zjevně právně nepřípustná žádost
- ★ zúžení předmětu žádosti a zpětvzetí žádosti
- ★ rozšiřovat předmět žádosti

4

Zahájení řízení ve věcech služby - řízení z moci úřední

- ★ § 46 SŘ
- ★ zahájení dnem doručením oznámení o zahájení řízení účastníkovi řízení nebo ústním prohlášením
- ★ oznámení musí obsahovat:
 - označení správního orgánu
 - předmět řízení (§ 48 odst. 1 SŘ)
 - jméno, příjmení, funkci nebo služební číslo a podpis oprávněné úřední osoby
- ★ spojení s jiným úkonem v řízení
- ★ lze přijímat podněty k zahájení správního řízení

4 Speciální úprava zahájení řízení v ZSS

- ★ § 165 odst. 1 ZSS
- ★ vydání rozhodnutí
 - může být prvním úkonem řízení
 - neoznamuje se zahájení řízení
 - neseznamuje se

4

Přerušeni řízení

- ★ § 64 SŘ
- ★ fakultativní institut (až na výjimky)
- ★ forma usnesení
- ★ důvody pro přerušeni
 - § 64 odst. 1 SŘ
- ★ přerušeni řízení o žádosti na žádost
 - § 64 odst. 2 SŘ
- ★ přerušeni řízení z moci úřední na žádost
 - § 64 odst. 3 SŘ
- ★ neběží lhůty
 - § 65 odst. 1 SŘ
- ★ jen úkony směřující k odstranění důvodů přerušeni
- ★ na dobu nezbytně nutnou
- ★ po odpadnutí překážky → pokračování řízení – vyrozumění

4

Zastavení řízení

- ★ § 66 SŘ
- ★ pokud nastane důvod
 - řízení se musí zastavit
- ★ forma
 - usnesení
- ★ důvody zastavení řízení na žádost
 - § 66 odst. 1 SŘ
- ★ důvody zastavení řízení z moci úřední
 - § 66 odst. 2 SŘ

4

Rozhodnutí I.

- ★ § 67 až 75 SŘ
- ★ zakládá, mění nebo ruší práva anebo povinnosti jmenovitě určené osoby nebo
- ★ prohlašuje, že taková osoba práva nebo povinnosti má anebo nemá
- ★ forma: rozhodnutí × usnesení
- ★ vydání rozhodnutí
 - § 71 odst. 2 SŘ
 - předání rozhodnutí k doručení, popř. jiný úkon k jeho doručení
 - ústní vyhlášení
 - vyvěšení veřejné vyhlášky
 - poznamenání usnesení do spisu
 - odeslání rozhodnutí do datové schránky kontaktního místa veřejné správy
- ★ lhůty pro vydání rozhodnutí
 - § 71 odst. 3 SŘ
 - bez zbytečného odkladu,
 - případně do 30 dnů od zahájení řízení
 - + 30 dnů (ze stanovených důvodů)
 - + nutná doba (dožádání, znalecký posudek nebo doručení do ciziny)

4

Rozhodnutí II.

- ★ náležitosti rozhodnutí (§ 68 a 69 SŘ)
 - „rozhodnutí“ + správní orgán + č. j. + datum + otisk razítka + oprávněná úřední osoba + podpis
 - výroková část + odůvodnění + poučení
 - speciální úprava ZSS
 - § 30 odst. 1 a 2
- ★ právní moc a vykonatelnost rozhodnutí (účinky rozhodnutí)
 - pravomocné rozhodnutí
 - nelze se odvolat → závazné „pro všechny“ (§ 73 SŘ)
 - vykonatelné rozhodnutí
 - nejčastěji nabytím právní moci či dnem pozdějším (§ 74 SŘ)
 - speciální úprava ZSS – předběžná vykonatelnost (§ 168 odst. 2)
 - doložka právní moci nebo vykonatelnosti

4

Náklady řízení

- ★ v I. stupni řízení
 - správní orgán a účastník řízení nese náklady sám
- ★ obecná úprava v § 79 SŘ
- ★ speciální úprava v § 166 ZSS
 - úspěch účastníka řízení (částečný) v řízení → o odvolání, rozkladu, v obnoveném řízení nebo přezkumném řízení
 - včasné uplatnění

SEKCE PRO STÁTNÍ SLUŽBU
MINISTERSTVA VNITRA

Mgr. Jakub Malinovský

5

Nadřízené služební orgány

- ★ nadřízený správní orgán
 - § 178 SŘ
- ★ nadřízený služební orgán
 - § 162 odst. 4 ZSS
 - nejvyšší státní tajemník
 - vedoucí služebního úřadu
 - státní tajemník
- ★ odvolací orgán
 - § 168 odst. 1 ZSS
 - vždy nadřízený služební orgán

5

Odvolání I.

- ★ § 81 až 93 SŘ
- ★ lze se odvolat proti rozhodnutí (včetně usnesení), pokud zákon nestanoví jinak; nelze se odvolat jen proti odůvodnění
- ★ nemůže podat ten, kdo se práva na odvolání vzdal a ten, kdo již jednou vzal odvolání zpět
- ★ k novým skutečnostem se přihlíží, pokud nemohly být uplatněny dříve (pozor: vydání rozhodnutí jako prvního úkonu v řízení podle ZSS)
- ★ podává se u orgánu, který rozhodnutí vydal

5

Odvolání II.

- ★ náležitosti odvolání
 - § 37 odst. 2 SŘ (obecné náležitosti podání)
 - § 82 odst. 2 SŘ (co napadá, rozsah napadení, v čem nezákonnost či nesprávnost, čeho se domáhá)
- ★ vady odvolání
 - § 37 odst. 3 SŘ (výzva k odstranění)
- ★ odvolací lhůta
 - obecná 15 dnů nebo odvolací lhůta při nesprávném poučení nebo neoznámení rozhodnutí
- ★ účinky odvolání
 - suspenzivní (odkladný) – speciálně v ZSS (§ 168 odst. 2)
 - devolutivní (příslušnost)

5

Odvolání III.

- ★ postup správního orgánu prvního stupně
 - zajištění vyjádření účastníků a doplnění řízení (§ 86 SŘ)
 - výzva k odstranění vad odvolání
 - autoremedura (§ 87 SŘ)
 - předání spisu odvolacímu orgánu se stanoviskem
- ★ postup odvolacího orgánu
 - potvrzení rozhodnutí
 - změna rozhodnutí
 - zrušení rozhodnutí a zastavení řízení
 - zrušení rozhodnutí a vrácení věci k novému projednání
 - zamítnutí opožděného nebo nepřípustného odvolání

★ rozsah přezkumu

- zákonnost
- správnost (jen v rozsahu námitek a veřejného zájmu)
- vady řízení (nemohly mít vliv na rozhodnutí = nepřihlíží se)

★ specifika v ZSS

- přezkum i služebního hodnocení (odvolání ze služebního místa představeného, skončení služebního poměru, přiznání, zvýšení, snížení nebo odejmutí osobního příplatku)
- přezkum i písemného napomenutí (odvolání ze služebního místa představeného, skončení služebního poměru)

5

Přezkumné řízení

- ★ § 94 až 99 SŘ
- ★ přezkoumání zákonnosti pravomocných nebo předběžně vykonatelných rozhodnutí
- ★ zahájení - z moci úřední; i na podnět – podnět účastníka = možná autoremedura (na zahájení není právní nárok)
- ★ ochrana dobré víry a veřejného zájmu
- ★ lhůta pro zahájení a vydání rozhodnutí
 - 2 měsíce, 1 rok, 15 měsíců
- ★ zkrácené přezkumné řízení (§ 98 SŘ)

5

Obnova řízení

- ★ § 100 až 102 SŘ
- ★ důvody obnovy
 - nové skutečnosti nebo důkazy s vlivem na výsledek
 - zrušení či změněna podkladového rozhodnutí s vlivem na výsledek
 - původní rozhodnutí bylo dosaženo trestným činem
- ★ dvě fáze obnovy řízení
 - řízení o povolení obnovy
 - nové řízení (v případě povolení obnovy)
- ★ lhůty pro zahájení řízení a vydání rozhodnutí o obnově
 - 3 měsíce
 - 3 roky

5

Stížnost podle § 175 SŘ

- ★ neposkytuje-li tento zákon jiný prostředek ochrany
 - proti nevhodnému chování úředních osob
 - proti postupu správního orgánu
- ★ u koho se podává?
- ★ forma – písemná nebo ústní
- ★ lhůta k vyřízení – 60 dnů
- ★ žádost o přešetření způsobu vyřízení stížnosti

5

Stížnost podle § 157 ZSS

- ★ může podat pouze státní zaměstnanec
 - ve věcech výkonu služby (způsob a řádnost výkonu služby)
 - ve věcech služebního poměru (řádnost výkonu pravomocí služebního úřadu vůči státnímu zaměstnanci)
- ★ forma – písemná
- ★ vyřízení stížnosti
 - lhůta 30 dnů
 - příslušnost k vyřízení
- ★ stížnost na vyřízení stížnosti (§ 157 odst. 8 ZSS)

5

Určení právního vztahu

★ určení právního vztahu

- § 142 SŘ
- deklaratorní rozhodnutí o právním vztahu
- dle dřívější judikatury NSS šlo uplatnit při skončení služebního poměru ze zákona
- dle nejnovější judikatury Ústavního soudu (nález **IV. ÚS 1038/25**) nelze v daných případech použít

5

Správní soudnictví

- ★ zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní
- ★ přezkum zákonnosti správních procesů a rozhodnutí
- ★ jednají a rozhodují krajské soudy (ve stanovených případech rozhoduje Nejvyšší správní soud)
- ★ pouze na základě návrhu (žaloby) a pouze po vyčerpání řádných opravných prostředků ve správním řízení
- ★ druhy žalob + kasační stížnost

konec

SEKCE PRO STÁTNÍ SLUŽBU
MINISTERSTVA VNITRA
*partner státních zaměstnanců
a služebních úřadů*